

Lovforslag nr. L 77. Fremsat den 23. november 1983 af Lykketoft (S), Bakholt (S), Camre (S), Hjortnæs (S), Egon Jensen (S), Sonja Mikkelsen (S), Stavad (S) og Tastesen (S)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven)

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jfr. lovbe- kendtgørelse nr. 327 af 7. juli 1983, som ændret ved § 3 i lov nr. 501 af 28. oktober 1983, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* De skattepligtige, der omfattes af stk. 1, kan uanset bestemmelsen i stk. 2 ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage tab som følge af indfrielse af egne udstedte obligationslån, indlænsbeviser, ansvarlig indskudskapital o.lign., hvor indfrielsen sker til en forud fastsat overkurs i forhold til emissionskursen«.

2. I § 4 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Bestemmelserne i stk. 1-4 gælder også for gevinster og tab, der tilfalder skatteydere som følge af, at de i samvirke med andre skatteydere har anbragt midler i de i stk. 1 nævnte aktiver, når det er en del af samvir- kets formål at opnå sådanne kursgevinster.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 1, nr. 1, har virkning for obligationslån, indlænsbeviser, ansvarlig indskudskapital o.lign., der udstedes efter 23. november 1983.

Stk. 3. I det omfang, gevinster og tab ikke i forvejen er omfattet af formuleringen i lo- vens § 4, stk. 1, har bestemmelsen i § 1, nr. 2, virkning for gevinster og tab, der konstateres 1. januar 1984 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Dette forslag afskærer tabsfradrag hos pengeinstitutter m.fl., der indfrier egne obligationslån m.v. til overkurs, og præciserer, at kursgevinster er skattepligtige hos interessentskaber, kommanditselskaber og andre sammenslutninger, der i formålet har at anbringe midler med henblik på kursgevinster.

Forslagsstillerne har noteret sig skattelovrådets notat om ligningslovens § 4, dateret 16. september 1983, der behandler muligheden for indgreb af den her foreslåede art.

Skattelovrådet lægger i sit notat tillige op til en generel nyvurdering af ligningslovens § 4, eftersom forvaltningen af bestemmelsen giver anledning til mange tvivlstilfælde.

Forslagsstillerne er enige heri, men finder, at spekulationen i skattefri kursgevinster kræver en øjeblikkelig lovændring som her foreslået. Kun derved kan undgås, at tiden, indtil mere principielle ændringer kan gennemføres, bliver udnyttet til at konstruere endnu mere omfattende arrangementer med det formål at undergrave skattegrundlaget.

Bemærkninger til § 1

Til nr. 1

Lovforslaget sigter på for pengeinstitutter og andre, der er skattepligtige af kursgevinster og har fradragret for kurstab, at fjerne interessen i at udbyde særlige erhvervslån o.lign. med lav pålydende rente og indfrielse til fastsat overkurs efter en kortere årrække.

Sådanne lån udbydes i voksende omfang med det formål at lade de offentlige kasser bidrage til en højere efter-skat-rente for højtbeskattede »långivere«. Dynamoen i etableringen af disse arrangementer er skævheden mellem på den ene side den gældende skattefrihed for kursgevinster hos almindelige investorer og på den anden side fradragretten for kurstab hos pengeinstitutter m.fl. Det høje afkast betales således gennem et kraftigt dræn i statskassen.

Efter forslaget fjernes en væsentlig del af dette dræn og dermed en stor del af tilskyndelsen til at

oprette sådanne lånearrangementer, idet pengeinstitutter m.fl. på disse arrangementer nægtes fradragret for kursopskrivningen, uanset de ellers generelt er skattepligtige af kursgevinster og har fradragret for kurstab.

En mere generel løsning ville være at beskatte kursgevinsten hos investorerne. Men det kan være vanskeligt at argumentere for beskatning specielt af de kursgevinster, der hidrører fra de her omhandlede lånetyper. Og en mere generel ændring af den skattepligtige behandling af kursgevinster og kurstab ville rejse en lang række spørgsmål om hele strukturen i vort indkomstkattesystem.

Det forekommer mere overskueligt at påvirke vilkårene for udstedelse af nye rentebærende fordringer, således at den pålydende rente kommer nærmere til den effektive markedsrente – specielt for kortfristede papirer. Derved vil omfanget af skattefri kursgevinster gradvis, men effektivt mindskes.

Det er muligt for regeringen at sætte en sådan udvikling i gang rent administrativt ved at hæve pålydende rente på de korte statspapirer og kræve en tilsvarende forhøjelse af pålydende rente på især kortfristede obligationer, der udstedes af realkredit- og finansieringsinstitutter samt offentlige institutioner.

Forslagsstillerne vil gerne tilskynde regeringen hertil.

Samtidig må imidlertid overvejes en lovgivning, der generelt begrænser adgangen til emission af obligationslån o.lign. til meget lav pålydende rente. Interessen heri vil nemlig i et vist omfang – uanset manglende tabsfradragret – fortsat være til stede hos pengeinstitutter og andre private virksomheder, idet man derved lettere kan tiltrække investorer med høj marginalskat.

Til nr. 2

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det med gældende lov i en række tilfælde ville være muligt at beskatte kursgevinster i interessentskaber og kommanditselskaber, der som normalt led i deres

almindelige virksomhed anbringer midler i sådanne aktiver.

Den foreslåede formulering har til formål dels at præcisere dette, dels med sikkerhed at inddrage også private pantebrevsklubber o.lign., der ikke tillige udøver normal erhvervsvirksomhed under kursgevinstbeskatningen.

Hvor der er tale om erhvervsudøvende virksomheder, må man fortsat forudsætte, at aktiviteten med anbringelse af midler er af en vis væsentlighed i forhold til den samlede økonomiske aktivitet. Derimod bør det ikke på nogen måde være afgørende for beskatning, om den omhandlede kapitalanbringelse udtrykkeligt eller blot stiltiende er af

væsentligt omfang for det skattepligtige samvirke.

Bemærkninger til § 2

Det foreslås, at bortfald af kurstabsfradrag for egenudstedte obligationslån m.v. fra pengeinstitutter m.fl. får virkning for lån, der udstedes efter lovforslagets fremsættelse.

De virksomheder og samvirker, der ikke allerede er omfattet af gældende § 4, stk. 1, men inddrages ved den ny formulering i § 4, stk. 5, skal beskattes af kursgevinster, der konstateres fra nytår 1984. Det kan under behandlingen i folketinget vise sig påkrævet at præcisere nærmere regler herfor.